

## ע"פ 46500/09 - מדינת ישראל נגד טיאודרום טדלה

בית המשפט המחוזי בחיפה

17 דצמבר 2017

ע"פ 46500-09-17 מדינת ישראל נ' טדלה(אסיר)

בפני השופט אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד]  
השופטת תמר נאות פרוי  
השופטת רונית בש  
מערערת מדינת ישראל  
נגד טיאודרום טדלה (אסיר)  
משיב

### פסק דין

**השופט אברהם אליקים, סגן נשיא, אב"ד:**

#### מבוא

מה דינם של כספים בסכום של 74,554.80 ₪ אשר נטאפו בדירת המשיב שהוכרז כסוחר סמים. האם יחולטו לטובת המדינה או שיועברו לשכנו של המשיב סימנטוב מנישרוב (להלן-מנישרוב) שטען כי נתן למשיב סכום של כ - 70,000 ₪ למשמורת.

המשיב לא טוען כי הכספיים שייכים לו.

1. השאלה התעוררה במסגרת הליך פלילי שהתרחש בבית משפט השלום בקריות בפני השופט הרכירא רמה לאופר חסון, (ת"פ 60293-01-17) (להלן-בית משפט קמא).

המשיב הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתוב אישום מתוקן והורשע בעבירות של סחר והספקת סמים מסוכנים, החזקת סמים מסוכנים שלא לצורך עצימה וקשרתו קשור לפשע, עוד הוכרז המשיב כסוחר סמים לפי סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים המsocנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973 (להלן-פקודת הסמים).

המערערת ביקשה בין היתר מבית משפט קמא כי יחולטו הכספיים הנ"ל שנטאפו בדירת המשיב.

בדין שהתקיים בפני בית משפט קמא ביום 20.7.2017 העיד מנישרוב, לאחר שמייעת עדותו וניתוח טענות הצדדים קבע בית משפט קמא בהחלטתו מיום 10.9.2017 (להלן-ההחלטה) כי איןנו ניתן אמון בגרסתו של מנישרוב בין השאר בשל השהוי בפנינו למשטרת לאחר מעצרו של המשיב והעדר אסמכתאות מספקות לביסוס זכויותיו לגבי הכספיים.

לאחר ניתוח המצב הנוורומי בקבע בית משפט קמא כך:  
עמוד 1

"לפיך מבלי שבית המשפט מקל בחומרת העבירות ומשלא מדובר בכמות סמ כה גדולה, באיזו נכו ומתאים ושבkol כל השיקולים ייחדי, לרבות הקנס שהוטל על הנאשם במסגרת גזר הדין ותקופת המאסר, נחה דעתך שאין זה המקירה המצדיק חילוט מלאו הסכם שנטפס. לפיך, אני מורה על חילוט סך 10,000 ₪ לטובת אוצר המדינה".

עוד אצין כי המשיב נדון ל-20 חודשים מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 5,000 ₪ וחולט גם סכום של 3,250 ₪ שנטפס על גופו.

.2. המשיב הגיש ערעור על חומרת העונש (ע"פ 47665-10-17) מבלי שהוא חולק על קביעות בית משפט קמא לעניין החילוט, הטוען לזכות בחר שלא לעשות דבר לעניין דחית בבקשתו לקבלת הכספיים. המדינה הגישה ערעור על החלטת בית משפט קמא שלא החלט את כל הכספיים שנטפסו בבעיטה של המשיב (ע"פ 46500-09-17).

ביום 2.11.2017 דחינו את ערعرو של המשיב על חומרת העונש (ע"פ 47665-10-17) והורינו על זימון מנשירוב לצורך בירור ערעורה של המדינה (ע"פ 17-09-17).

בדין שהתקיים בפנינו ביום 7.12.2017 אישרנו למנשירוב לטעון טענותיו ונעתרנו בבקשתו לפיה טענותיו ישמעו באמצעות עוז דודזון, סנגוריו של המשיב.

.3. אצין בתמצית כי המדינה בהסתמך על הלכות משפטיות וניתוח כוונת החוקק בבקשתו לחייב את מלאו הכספיים, הסגנור בקש לראשונה בפנינו לקים דין חדש בשאלת החילוט בהליך אזרחי נפרד והנימוק לכך אכזבתו של מנשירוב מהתוצאה ההליך, עוד הפנה למחדלי חקירה ולחותר ההלימה בין סכומיי העסקאות בהן הודה המשיב לסכום אותו ביקש המדינה לחילט.

#### 四五

לאחר ניתוח טענות הצדדים אמלץ לחברותי לקבל את טענות המדינה ולהורות על חילוט מלאו הכספיים שנטפסו בבעיטה של המשיב.

.4. עוד בטרם אנתח את המצב המשפטי אבהיר כי לטעמי נפלה טעות בקביעת בית משפט לחילט סכום מסויים של 10,000 ₪ מתוך הכספיים.

-אין הסבר בהחלטה כיצד הגיע בית משפט קמא לתחשב לפיו יש לחילט סכום מסוים זה.  
-אין גם הסבר מדוע הורה בית משפט קמא להשייב לנאשם/המשיב כספים בשווי 64,554.80 ₪ גם לגרסת המשיב הכספיים לא שייכים לו.

במילים אחרות, אם דחה בית משפט קמא מחוסר אמינותה את טענת מנשירוב כי מדובר בכספיים השייכים לו, המסקנה המשפטית המתחייבת היא כי הכספיים כולם יחולטו לאוצר המדינה.

.5. על פי סעיף 3א (ב) לפקודת הסמים משנקבע כי המשיב הוא סוחר סמים כהגדרתו בפקודת הסמים

מורה החוקק "כי בנוספּ לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנומות מיעדים שיפרט". וכי לזהות מהו רכוש שהושג בעבירה של עסקת סמים, נקבעה בסעיף 31(6) לפקודת הסמים חזקה כדלקמן:

"קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור... יראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מלאה...".

על פי חזקה זו, כל רכוש של המשבב שהוכרז כסוחר סמים, מוחזק כרכוש שהושג בעבירות סם ודינו חילוט. העובר אמנם למшиб/סוחר הסמים כדי לסתור חזקה זו ברמת וודאות של מazon הסתברויות אלא שהמשבב נכשל בנושא זה, הוא טען כי הכספי שייר לשכנו שנסע לחופשה והשארו אצלו את הכספיים אותם קיבל בחתונתו שהייתה כחפי שנה לפני כן.

טענתו נדחתה בשל חוסר אמון שעורר מנשירוב בעדותו בפני בית משפט קמא.

זה השלב להזכיר את ההלכה לפיה "ערכתה הערעור אינה נוטה להתערב בנסיבות המהימנות בנסיבות של הערכאה הדינית כאשר לו היתרון על פני ערכאת הערעור בהתרשםות הבלתי אמצעית מהעדויות והראיות שהוצגו בפנייה" ע"פ 9180/16 **מליך נגד מדינת ישראל** (16.11.2017).

עינתי בפרוטוקול עדותו של מנשירוב ולא מצאתי כל הצדקה להתערב בנסיבות המהימנות שקבע בית משפט קמא ואפנה למשל לתחילת חקירתו הנגידית של מנשירוב בה עומת עם גרסת המשבב במשטרה לגבי מערכת היחסים ביניהם, שנתקעה בהצהרת הסגנור כי הנאשם/המשבב לא אמר אמת במשטרה (עמוד 36 לפרוטוקול שורה 24).

עוד חשוב לציין כי כל הכספיים שנטפסו בבעיטה של המשבב היו במזומנים, והם כוללו גם מאות מטבעות של שקלים בודדים (ואפילו 10 אגורות) שמיותר לציין כי לא ניתן כי אליהם הגיעו מושך מנשירוב בחתונתו.

מנשירוב הסתבר בעדותו גם לעניין מסירת הכספיים ומטרת המסירה ואמחיש בדוגמה. טענתו הייתה כי נסע לבאר שבע לחופשה של יומיים ומחרר ולא רצה להשאיר את הכספיים בבעיטה מסרם למשבב, תוך שהוא מאשר כי בזמן נסיעתו לחופשה אשתו נשארה בבית ולמרות זאת נתן את הכספיים למשמרות לנאים.

מנשירוב נחקר ארוכות בפני בית משפט קמא גרסתו נמצאה לא אמינה וכן לא תועיל לו טענת הסגנור בפניינו בדבר מחדלי חקירה שנעשוلقאה.

בקביעת בית משפט קמא בדבר חוסר אמינותו של מנשירוב אין להתערב וקביעה זו משמשת נקודות המוצא להכרעה בשאלת גורלם של כספים במזומנים בסכום כה גדול שנטפסו בבעיטה של סוחר סמים.

חלק מהמאבק במצבי עבירות סמים ובהמשך להמלצות ועדת מן, ועדת בין משרדיה שהוקמה כדי לקדם את המלחמה בסמים, החליט החוקק לתקן את פקודת הסמים ולהוסיף אפשרות של החרמת רכושים של סוחרי סמים. בהצעת החוק לתיקון פקודת הסמים המסתכנים (תיקון מס' 3, התשמ"ח-1988 (ה"ח 1893 מיום 6.7.1988 עמוד 245) הובהר כי "ניקוי סוחר הסמים מרוחיו וממקורו הכספיים עשוי להיות מכשיר רב כוח

במלחמה בסוחרי הסמים... לוחמה יעהה צריך שתתמקד במקור העוצמה הכלכלית ובבסיס המימון של עסקאות הסמים" ולכן משותקונה פקודת הסמים המסתוכנים התווסף סעיף 36א שכלל בין השאר קביעות כי סוחר סמים הוא גם "מי שהוא אמור להפיק רווח מעבירה כאמור", תוך קביעת החזקה- הנינתה לסתירה, כי כל רכשו מוחזק כרכוש שהושג בעבירות סמים.

6. הסגנור טען בפנינו ובפני בית משפט קמא כי המשיב הורשע באربع עבירות סחר בסמים שסכום התמורה המצתבר בגין מגע ל-700 ש"ח בלבד ואין הילמה בין סכום זה לסכום אותו מבקש המדינה לחelt. טענתו נדחתה ובצדק על ידי בית משפט קמא תוך הפנייה לאישום החמשי שמתאר כמויות גדולות של סמים מסוכנים מסווגים שונים שנתרפסו בבעיטה של המשיב ביחד עם הסכומים שבמחלוקת. המסקנה היחידה המתבקשת היא כי מדובר בנסיבות כספיים למימון עסקאות סמים או תמורה שהתקבלה בגין עסקאות אלו (ואזכיר כי המשיב התגעג עמל קשר לאותם כספים וטוען אמין לזכיות לא נמצא).

[המשיב שהודה בביצוע 4 עסקאות בסכום של 700 ש"ח נעצר שלגופו 3,200 ש"ח בזמן, בית משפט קמא הורה על חלוט מלאו הסכם מבלי שהמשיב חלק על כך].

7. החוקק בחר במכoon שלא לצורך קשר בין שווי הרכוש של סוחר סמים שיחולט לבין שווי עסקאות הסמים הספציפית שיוסה לו בכתב האישום, להבדיל למשל מגובה הקנס שנקבע בסעיף 32 לפקודת הסמים אשר תלוי בשווי הסם:

"בית המשפט רשאי להטיל על מי שהורשע בעבירה לפי פקודה זו, למעט בעבירה שנעבירה לצרכמו העצמית של הנאם, קנס פי חמישה מיליון הסם שבו נעבירה העבירה או משווי טובת ההנאה שהושגה בעבירה, או את הקנס שנקבע במפורש לעבירה, הכל לפי הסכם הגדל יותר".

כוונת החוקק היא כי יש לחלט לאוצר המדינה כל רכוש של סוחר סמים אלא אם יוכיח סוחר הסמים כי רכוש הושג באמצעות שרים וכן יש לפעול גם במקרה זה.

המשיב לא טוען כי מדובר בכיספים שלו שהושגו בדרכים כשרות וכן התוצאה המתבקשת היא חילוט כל הכספיים. ראו לעניין זה ע"פ 17/307 **זונשטייל נגד מדינת ישראל** (21.3.2017) אליו הפניה ב"כ המערערת:

"תכלית החלטות היא לא פעם מניעית, בפרט כאשר מדובר בתפיסה ובחילוט של כלים המשמשים לביצוע עבירות הסמים, אולם לרוב מדובר באמצעי עניישתי, שכן "הציג... על פגעה כלכלית בעריני הסמים, שתשתמש חוד החנית במלחמה בנוגע הסמים"....בנידון DIDן קבוע כאמור בית המשפט המחויז, כי המערער הוא "סוחר סמים". במצב דברים זה מוטל על המערער להפריך את החזקה הקבועה בסעיף 31(6). משלא עשה כן, בית המשפט קבע, כי מקור הכספיים "אינו ידוע", נראה על פניו הדברים כי יש להורות על חילוטם".

8. בטרם סיום אצין כי לא מקובלת עלי' מסקנת בית משפט קמא אותה הסיק מע"פ 376/02 **כהן נגד מדינת ישראל** (9.6.2003) לפיה יחולט סכום גדול רק במקרים בהם נדון הנאם לתקופות מסוימות מושכות או אם מדובר בעסקאות סמים בהיקפים גדולים, מסקנה זו לא מתישבת עם לשון פקודת הסמים, כוונת החוקק והחזקת הנ"ל. גם לא מצאתי לה בסיס בע"פ 2/02 7376 הנ"ל. באותו מקרה חולטו שני רכבי

אודו. אחד מהם של נאשם שזכה אף לא עמד בנטל לסתור את החזקה כי ברכבו לא בוצעה עסקת סמים. בפועל רכבו חולט בשל עסקת סמים אחת של מכירת שתי סוליות חשיש ונקבע כך:

"תכליתו של החילוט לפי הפקודה היא בעיקרה תכילת הרתעתית, כאמור: הוא-node לאין את התמرين לביצוע עבירות סמים וכן להבטיח כי לא יצא חוטא נשכר".

לסיכון אמלץ לחברותי לקבל את ערעור המדינה ולהורות על חילוט כל הכספיים שננתפסו בבעיטה של המשיב לטובת אוצר המדינה.

(בכתב האישום המתוקן צוין כי מדובר בסכום של 70,74,554.80 ש"ח, זה הסכם שאוזכר גם בהחלטת בית משפט קמא. בערעור המדינה נכתב סכום של 71,304.71 ש"ח. אמלץ לחלט את מלאה הסכם שננתפס).

---

**א. אלקיים, שופט**

**סגן הנשיא**

**[אב"ד]**

#### **השופטת תמר נאות פרוי:**

אני מצטרפת לפסק דיןו של האב"ד, השופט אלקיים, ס. נשיא.

כפי שפורט - הנאשם נדרש לבחור בין שתי חלופות עובדיות לגבי מקור הכספיים. האחת, כי הכספיים שייכים לו אף לא הושגו בעבירה סמים, או השנהיה, והוא כי הכספיים שייכים לאדם אחר. שעה שהנאשם בחר לדבוק בגרסה העובדיות לפיה הכספיים בכלל לא שייכים לו אלא מנשירוב, ושעה שגרסה העובדיות זו נדחתה על ידי בית המשפט קמא לאחר שמיעת עדויות רלבנטיות, ולאחר וכלל לא הוגש ערעור מטעם מנשירוב או הנאשם לגבי הכרעה העובדיות זו - ברו כי דין הערעור של המדינה להתקבל.

אני אף מסכימה כי שאלת היחס בין הסכם שננתפס לבין היקף העבירות אינו בעל נפקות, וזאת שעה שהנאשם הוכרז כסוחר סמים.

עוד אעיר כי טענת בא כוחו של מנשירוב בדיון שבפנינו, לפיה היה מקום להעביר את הליך בירור דרישת החילוט

"מסלול אזרחי", נעדרת בסיס משפטי, מה גם שהוא כולל בשלב שבו הantine ההליך בבית המשפט  
כמו

---

**ת. נאות-פרי, שופטת**

**השופטת רונית بش**

אני מסכימה לאמור בחווות הדעת של חברי.

---

**ר. בש, שופטת**

וחולט כאמור לקבל את ערעור המדינה ולהורות על חילוט כל הכספיים שנתפסו בבעיטה של המשיב לטובת אוצר המדינה.

לביקשת הצדדים פסק הדין ישלח אליהם בדואר על ידי המזיכירות.

ניתן היום, כ"ט כסלו תשע"ח, 17 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.

**ר. בש, שופטת**

**ת. נאות-פרי,**

**שופטת**

**א. אליקים, שופט**

**סגן הנשיא**

**[אב"ד]**